

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07102/2015-ERU

V Ostravě dne 12. srpna 2015

Č. j. 07102-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona o přestupcích vedeném pod sp. zn. KO-07102/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 26. dubna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Velké Hoštice na ulici Kpt. Jaroše u domu č. p. 408 zemní práce související s rekonstrukcí stávajícího plotu, při kterých došlo ručním nářadím k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku ukládá za spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24715.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 8. června 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona

v důsledku zjištěného poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 26. dubna 2015 v obci Velké Hoštice na ulici Kpt. Jaroše u domu č. p. 408.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 9. července 2015 Protokol o kontrole č. K027215, č. j. 05082-8/2015-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05082/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 10. srpna 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto Úřad přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Dne 26. dubna 2015 došlo v obci Velké Hoštice na ulici Kpt. Jaroše u domu č. p. 408 při realizaci zemních prací v souvislosti s rekonstrukcí stávajícího oplocení k poškození plynárenského zařízení.

Na jednání s kontrolním orgánem konaném dne 1. července 2015 obviněný z přestupku uvedl, že k opravě základů plotu nebylo žádáno stavební povolení ani ohlášení. Před zahájením zemních prací byla poloha plynárenského zařízení v zájmovém území konzultována s bývalým vedoucím provozu místních sítí správce plynárenského zařízení, panem [REDAKCE], který obviněného z přestupku seznámil s existencí plynárenského zařízení podle svých znalostí a podle situačního výkresu plynovodní sítě v místě a zároveň obviněného z přestupku upozornil na nutnost ručního kopání v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení bylo uloženo v jílovém podlaží a nebylo řádně zapískováno a opatřeno ochrannou fólií. Přestože byly zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení činěny pomocí ručního nářadí, poškodil obviněný z přestupku povrch plynárenského zařízení hrotem krumpáče. Poškozeno bylo plynárenské zařízení k nemovitosti ve vlastnictví obviněného z přestupku.

Vzniklé poškození bylo obviněným z přestupku provizorně zaškrveno truhlářskou svorkou a nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 26. dubna 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 29. dubna 2015 k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 77 m³ po dobu 3 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy byla přerušena dodávka plynu jednomu koncovému zákazníkovi na dobu tří hodin.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny obviněným z přestupku, což doložil dokladem ze dne 27. května 2015.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

V řízení bylo zjištěno a prokázáno, že obviněný z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a plynárenské zařízení nebylo vytyčeno v terénu, nicméně od pana [redacted] obviněný z přestupku věděl, že se v zájmovém území stavby nachází plynárenské zařízení, a znal jeho polohu. S ohledem na spisový materiál je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 10 a 13. Obviněný z přestupku se dopustil porušení zákazu stanoveného v ust. 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečného a spolehlivého provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tvrzení obviněného z přestupku uvedené dne 1. července 2015, že plynárenské zařízení bylo uloženo v jílovém podloží a nebylo řádně zapískováno a opatřeno ochrannou fólií, jej nemohou vyvinít z jeho deliktního jednání, jelikož celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

V řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který sám tuto skutečnost kontrolnímu orgánu potvrdil a rovněž popsal, jakým způsobem k poškození plynárenského zařízení došlo. Obviněný z přestupku vědět, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, přesto si však nepočínal natolik opatrně, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění zemních prací došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 26. dubna 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 29. dubna 2015 k poškození plynárenského zařízení, jakož i k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, čímž byla narušena bezpečnost a spolehlivost provozu.

Správní orgán má za prokázané, že se obviněný z přestupku dopustil přestupku uvedeného v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil proto k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Ke skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení se znalostí polohy plynárenského zařízení a ručně, přihlédl správní orgán jako k okolnosti snižující závažnost přestupku.

Jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezpečném a spolehlivém provozu

těchto zařízení. Správní orgán však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán přihlédl také k tomu, že obviněný z přestupku s Úřadem spolupracoval a vzniklou škodu uhradil. Tyto skutečnosti hodnotí správní orgán jako polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Obviněnému z přestupku je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 77 m³ a přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněný z přestupku svým jednáním narušil, a proto správní orgán přihlédl k této skutečnosti při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno správní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samotné dolní hranice zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán

proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto příkazu ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přešupek podle energetického zákona. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení